

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА

ОБЩНСКИ КРЪГ – 16.12.2017 г.

ТЕМА ЗА XI КЛАС

ПРИМЕРНИ РЕШЕНИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Задача 1.

Първо ще намерим b . От $\div 20, b_2, \dots, b_{n-1}, 80$ следва, че $\frac{b_1+d}{b_1+(n-2)d} = \frac{1}{3} \Leftrightarrow \frac{20+d}{20+(n-2)d} = \frac{1}{3} \Leftrightarrow$

$$d = \frac{40}{n-5}, n \neq 5. \quad (2 \text{ т.})$$

От друга страна $80 = 20 + (n-1)d \Leftrightarrow d = \frac{60}{n-1}, n \neq 1.$ (2 т.)

От тук получаваме $\frac{40}{n-5} = \frac{60}{n-1} \Leftrightarrow n = 13$, откъдето следва, че $b = 11.$ (1 т.)

$$\begin{aligned} \text{Сега } a_n &= 3n + 11 \text{ и } a_{30} + a_{32} + a_{34} + \dots + a_{50} = \\ &= 3(30 + 32 + 34 + \dots + 50) + 11 \cdot 11 = \\ &= 3 \frac{(30+50)11}{2} + 121 = 120 \cdot 11 + 121 = 1441. \end{aligned} \quad (2 \text{ т.})$$

Задача 2. $\sphericalangle CBD = \sphericalangle ADB$ като кръстни ъгли. (1 т.) Тогава $\triangle ABN \sim \triangle DBA \Rightarrow \frac{AB}{DB} = \frac{NB}{AB} \Leftrightarrow$
 $AB^2 = NB \cdot DB.$ (1 т.)

От подобие на $\triangle ADN \sim \triangle MBN \Rightarrow$

$$\frac{NB}{ND} = \frac{1}{2} \quad (BM = \frac{1}{2}BC = \frac{1}{2}AD). \quad (1 \text{ т.})$$

Тогава $NB = \frac{1}{3}BD$ и от (1) получаваме

$$AB = \frac{\sqrt{3}}{3}BD, \text{ т.е. } \frac{AB}{BD} = \frac{\sqrt{3}}{3}. \quad (1 \text{ т.})$$

Сега от синусовата теорема за $\triangle ABD$: $\frac{AB}{\sin \varphi} = \frac{BD}{\sin 60^\circ}$ ($\sphericalangle BAD = \sphericalangle BCD = 60^\circ$ като ъгли в успоредник), откъдето следва $\sin \varphi = \frac{1}{2}$, т.е. $\varphi = 30^\circ$ ($\varphi < 60^\circ$). (2 т.)

Задача 3. Ако означим страните на $\triangle ABC$ с a, aq и aq^2 ; $a > 0, q > 0$.

I сл. Ако прогресията е растяща, т.е. $q > 1$.

За да може да се построи триъгълник с такива страни, достатъчно е $a + aq > aq^2$

$$\Leftrightarrow aq^2 - aq - a < 0 / : a > 0$$

$$q^2 - q - 1 < 0$$

$$D = 5$$

$$q \in \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}; \frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)$$

$$\text{Но } q > 1 \Rightarrow q \in \left(1; \frac{1+\sqrt{5}}{2}\right).$$

II сл. Ако $0 < q < 1$, т.е. прогресията е намаляваща, достатъчното условие да съществува триъгълник с такива страни е

$$aq^2 + aq > a$$

$$\Leftrightarrow aq^2 + aq - a > 0 / : a > 0$$

$$q^2 + q - 1 > 0$$

$$D = 5$$

$$q \in \left(-\infty; \frac{-1-\sqrt{5}}{2}\right) \cup \left(\frac{-1+\sqrt{5}}{2}; +\infty\right)$$

$$\text{Но } 0 < q < 1 \Rightarrow q \in \left(\frac{-1+\sqrt{5}}{2}; 1\right)$$

III сл. Ако $q = 1$, то триъгълника е равностранен.

$$\Rightarrow q \in \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}; 1\right) \cup \{1\} \cup \left(1; \frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)$$

Отг.

$$\Leftrightarrow q \in \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}; \frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)$$

За първи случай- 2,5 т.

За втори случай-2,5 т.

За трети случай-1 т.

За отговор - 1 т.

Забележка:

Всяко друго вярно решение на задачите, различно от предложените, се оценява с максимален брой точки.

За всяко правилно извършено действие се дават съответните точки, независимо от верността на предхождащите го.